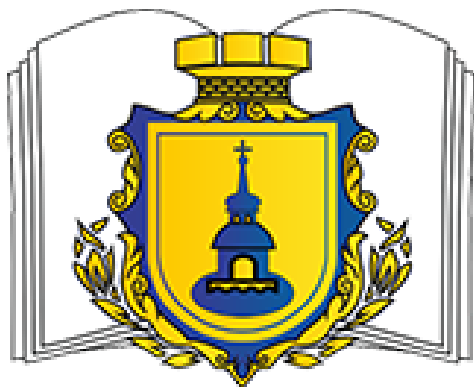

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У М. ПЛЗЕНЬ
(ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI)**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

Переяслав-Хмельницький – 2018

«Die Nachteule bat ihn zu erzählen» [1, с. 18] – «Сова попросила его рассказать, и калиф рассказал то, что мы уже знаем» [1, с. 19]; опущение грамматических элементов: «Selim», sprach zu ihm Kalif. «Selim, man sagt, du seiest sehr gelehrt, guck einmal ein wenig in diese Schrift, ob du sie lesen kannst» [1, с. 6] – «Селим,» – сказал ему Калиф, – «говорят, ты очень учен. Взгляни-ка на эту рукопись, можешь ли ты прочесть ее?» [1, с. 7]; замена грамматических частей: «An diesem Nachmitteg nun kam er auch, sah aber sehr nachdenklich aus, ganz gegen seine Gewohnheit» [1, с. 4] – «В этот послеобеденный час он тоже пришел, но против обыкновения имел очень задумчивый вид» [1, с. 5].

Следовательно, подводя итог всему выше изложенному, мы можем утверждать, что наличие того или иного вида трансформаций при переводе с немецкого на русский язык в текстах сказок В. Гауфа диктуется необходимостью наиболее точного воспроизведения текста оригинала. Рамки данного исследования не позволяют всесторонне проанализировать все разнообразие существующих трансформаций. Перспективным, как нам кажется, был бы анализ переводческих трансформаций на материале и других произведений этого автора.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гауф В. Сказки. Märchen / Вильгельм Гауф = Wilhelm Hauff. – Харьков : Фолио, 2017. – 255 с.
2. Теньер Л. Основы структурного синтаксиса / Л. Теньер. – М. : Прогресс, 1988. – 656 с.

Сніжана Лембік

(Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди)

ВАРІАНТИ ПЕРЕКЛАДУ БЕЗСПОЛУЧНИКОВИХ СКЛАДНИХ РЕЧЕНЬ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Вивчення безсполучникового зв'язку взагалі та безсполучникових складних речень зокрема ведеться досить широко у різних мовах, але й до теперішнього часу точки зору вчених дуже відрізняються одна від одної, а іноді навіть є абсолютно протилежними. Найчастіше безсполучникові складні речення розглядаються серед конструкцій складносурядних і складнопідрядних речень [1; 2; 4; 5].

Що стосується вивчення безсполучникових складних речень французької мови, то прихильники структурного підходу до тлумачення безсполучникового зв'язку також у більшому або меншому ступені зв'язують такі комплекси із сполучниковими реченнями і розглядають безсполучниковий зв'язок як окремий різновид сполучникового сурядного або підрядного зв'язку в складному реченні [1, с. 31; 5, с. 549].

Незважаючи на значну кількість досліджень, науковці продовжують вважати безсполучникові складні речення однією з самих спірних синтаксичних конструкцій у сучасній французькій мові [3].

З усіх розбіжностей, що виявляються при вивченні безсполучникових складних речень сучасної французької мови, витікає проблема перекладу цих конструкцій та проблема вираження існуючих між їхніми предикативними частинами відношень засобами інших мов. У нашому дослідженні ми робимо аналіз існуючих перекладів безсполучникових складних речень французької мови, взятих з літературних творів сучасних авторів та зі статей у періодичних виданнях.

Розповідні та розповідно-питальні безсполучникові складні речення можна віднести до потенційно двозначних конструкцій, які можуть реалізувати в мовленні відношення як змістової рівноправності, так і змістової залежності між предикативними частинами. Подібні відношення можна представити як дискурсивно аргументативні: 1) двобічні при змістовій рівноправності; 2) однобічні при змістовій нерівноправності.

При відношеннях змістової рівноваги перекладачі можуть використовувати також безсполучникові конструкції:

J'avais peur de moi, j'avais peur de Dieu (Duras) – *Я боялася самої себе, я боялася Бога.*

Але нерідко відбувається заміна безсполучникового речення реченням іншої структури, реченням з однорідними членами або взагалі окремими реченнями:

1. *Le fleuve coule sourdement, il ne fait aucun bruit, le sang dans le corps* (Duras) – *Ріка тече зовсім тихо, наче кров у судинах.*

2. *Plus tard je louerais un appartement, je le meublerais, le soir j'inviterais des amis* (Lainé) – *Потім я зніму квартиру, обставлю її, вечорами буду запрошувати друзів.*

3. *Les anciennes usines du quartier de la Belle-de-Mai abritent désormais le deuxième centre télévisuel et multimédia en France; les anciens silos à blé deviendront en 2008 une salle de spectacles de 2200 places; en 2010, un musée des Civilisations de l'Europe et de la Méditerranée ouvrira ses portes...* (Label France) – *У будівлях колишніх заводів кварталу Бель-де-Мер розташувався другий за значенням французький теле- та медіацентр. Силосна станція скоро стане театром на 2200 місць, у 2010 році відкриє свої двері Музей європейської та середземноморської цивілізації.*

У подібних випадках втрачається не тільки оригінальність використаних автором конструкцій, але й частково змінюється зміст висловлення.

При відношеннях змістової залежності у перекладі можна зустріти безсполучникові речення, тобто читач повинен сам визначити характер відношень:

1. *Mon père aussi se détachait des clients, il ne buvait pas, il ne partait pas le matin la musette au dos, on l'appelait patron...* (Ernaux) – *Мій батько також відрізнявся від клієнтів, він не пив, він не вирушав вранці з сумкою за плечима, його називали хазяїном.*

2. *Ainsi, mes élèves de «B» envisagent presque tous de continuer leurs études après le baccalauréat ; pour devenir quoi ?* (Lainé) – *Так, майже усі мої*

учні з секції «Б» збираються вчитися далі після отримання диплому бакалавра; щоб стати ким?

Іноді зустрічаються варіанти перекладу безсполучникового складного речення двома самостійними реченнями, визначити змістові відношення між якими також належить читачеві:

Mais elle n'avait pas le choix, il fallait séparer ce fils des deux autres enfants (Duras) – *Але вона не мала вибору. Цього сина неодмінно треба було відокремити від інших двох дітей.*

Як видно з прикладів, варіант перекладу залежить від того, якому аспекту перекладач віддає перевагу, структурному чи семантичному, і від того, чи звертається взагалі увага на відношення, що існують між предикативними частинами безсполучникового складного речення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сабанеева М.К. Об одном виде бессоюзной связи на разных этапах развития французского языка / М.К. Сабанеева // Филологические науки. – 1970. – №5. – С. 31-39.

2. Солер А., Мехидо Л., Великопольская Н. Испанский язык в текстах / А. Солер, Л. Мехидо, Н. Великопольская. – М.: ЧеРо, 2000. – 429 с.

3. Шубб Л.В. Моносубъектные сложносочиненные предложения в современном французском языке: На материале союзных и бессоюзных предложений в научном и художественном стилях: дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.05 «Романские языки» / Л.В. Шубб. – М., 2000. – 170 с.

4. Grevisse M. Le bon usage / M. Grevisse. – Paris-Gembloux: Editions Duculot, 1980. – 1519 p.

5. Wagner R.L., Pinchon J. Grammaire du français classique et moderne / R.L. Wagner, J. Pinchon. – P.: Hachette, 1962. – 640 p.

Альона Мороз

Науковий керівник – доц. Федорова О.В.

(Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія)

ПЕРЕКЛАД І НАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТІВ АМЕРИКИ: ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ

Політика – особлива сфера людської діяльності, мета якої – направляти розвиток суспільства в сприятливе русло шляхом визначення загальних цілей і узгоджених дій. Політична система регулює взаємодію і ефективно функціонування всіх систем з метою реалізації сукупних інтересів суспільства.

Політика – невід’ємна частина людської культури. Вона проявляється у всіх взаєминах і структурах суспільства, пронизує суспільне і приватне життя людини. Роль політики в суспільному житті визначається її функціями. До них відносяться:

- 1) забезпечення цілісності та стабільності суспільства;
- 2) мобілізація соціальних ресурсів для задоволення суспільних потреб;